

TUTKIMUSOSIO

Kansalaiset: Tekoäly parantaa tuottavuutta ja tehokkuutta, mutta heikentää yksityisyyden suojaa

Enemmistö suomalaisista uskoo, että tekoäly vaikuttaa myönteisesti teollisen tuotannon tehokkuuteen (62 %) ja työn tuottavuuteen (50 %), käy ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksesta. Varsin moni luottaa myös siihen, että tekoälyn myötä liikenteen ja liikkumisen turvallisuus parantuu (38 %). Kolmannes uskoo siihen, että tekoäly vaikuttaa myönteisesti kohtuuhintaisen energian saatavuuteen (33 %).

Osa asioista on sellaisia, joiden kohdalla monet uskovat kielteiseen kehitykseen. Tekoälyn arvioidaan heikentävän yksityisyyden suojaa (49 %), työpaikkojen määrää (37 %) sekä asiakaspalvelua (35 %). Vajaa kolmannes epäilee myös paikkansapitävän, virheettömän tiedon saannin vaikeutuvan (30 %).

Merkille pantavaa on, että kysytyn 15 asian listalta kymmenessä asiassa suurin vastaajien ryhmä arvioi vaikutuksia neutraaleiksi. Ilmastonmuutos (43 %), demokratia (45 %) ja sosiaalinen tasa-arvoisuus (46 %) ovat asioita, joihin enemmän kuin kaksi viidestä uskoo tekoälyn vaikuttavan neutraalisti – ei myönteisesti eikä kielteisesti.

Omaan elämäänsä kansalaiset eivät usko tekoälyn vaikuttavan kovinkaan paljon. Enemmän kuin kaksi viidestä suhtautuu neutraalisti (ei myönteisiä eikä kielteisiä vaikutuksia 42 %). Viidennes arvioi vaikutusten omaan elämään olevan myönteisiä (20 %) ja kuudennes uskoo kielteisiin vaikutuksiin (17 %).

Tuloksia on mahdollista tarkastella myös siten, että myönteisistä vaikutusarvioista vähennetään kielteiset. Saldoluku kertoo, missä asioissa tekoälyn kehityksen uskotaan vaikuttavan pikemminkin myönteisesti, missä puolestaan kielteisesti. Tällä tavalla tarkasteltuna viisi asiaa viidestätoista on sellaisia, joissa tekoälyn vaikutusten oletetaan olevan suurempia kuin kielteisten. Seitsemässä asiassa vaikutusten uskotaan olevan vahingollisia. Synkät visiot kohdentuvat yksityisyyden suojan ja työpaikkojen lisäksi demokratian, sosiaalisen tasa-arvoisuuden, asiakaspalvelun ja rikollisuuden kehitykseen.

Miten tekoäly vaikuttaa seuraaviin asioihin (arvioinnit saldolukuina, myönteisten ja kielteisten arvioiden %-osuuksien erotukset prosenttiyksikköinä):

	%-yks.
<i>Teollisen tuotannon tehokkuus</i>	+56
<i>Työn tuottavuus</i>	+41
<i>Kohtuuhintaisen energian tuottavuus</i>	+25
<i>Liikenteen ja liikkumisen turvallisuus</i>	+21
<i>Ilmastonmuutos</i>	+19
<i>Vaikutukset yleensä yhteiskuntaan</i>	+3
<i>Vaikutukset omaan elämään</i>	+3
<i>Koulutuksen laatu</i>	-2

<i>Paikkansapitävän tiedon saaminen</i>	-11
<i>Rikollisuus</i>	-11
<i>Asiakaspalvelu</i>	-12
<i>Sosiaalinen tasa-arvoisuus</i>	-15
<i>Demokratia</i>	-18
<i>Työpaikkojen määrä</i>	-26
<i>Yksityisyyden suoja</i>	-40

Ikä on yhteydessä arvioon, miten tekoäly vaikuttaa omaan elämään. Nuorempien ikäluokkien keskuudessa on keskimäärää enemmän niitä, jotka suhtautuvat tekoälyn vaikutuksiin omaan elämään optimistisesti. Eläkeikää lähestyvien, heikosti koulutettujen ja maaseutumaisissa kunnissa asuvien keskuudessa on keskimäärää jonkin verran enemmän pessimistisiä visioita. Nuoret 18–30-vuotiaat, poikkeavat muista siinä, että he uskovat muita yleisemmin tekoälyn kehityksen vähentävän tulevaisuudessa työpaikkojen määrää.

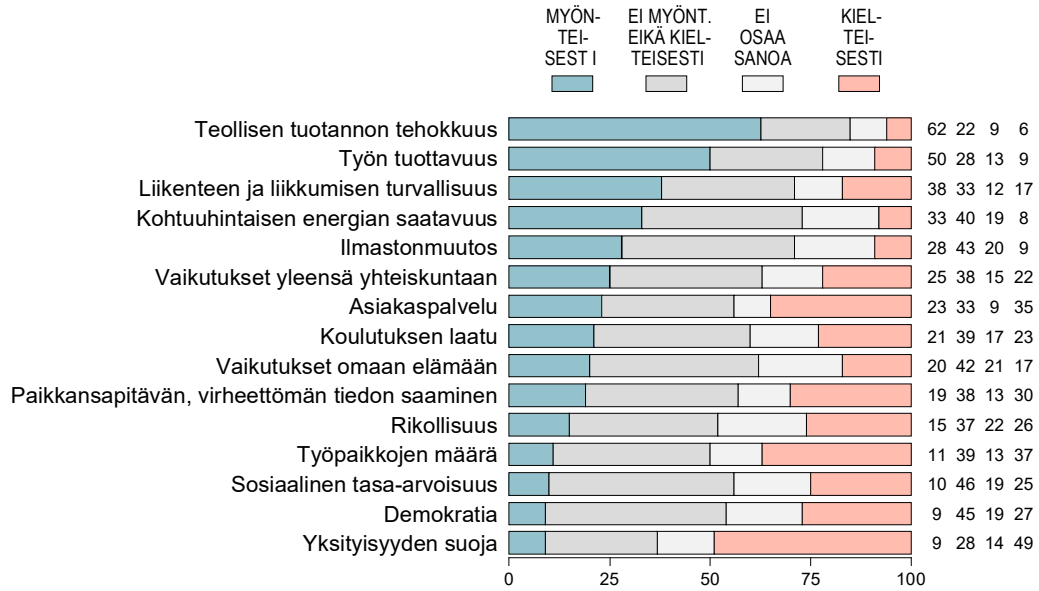
Puoluekannan mukaan kokoomuksen ja vihreiden kannattajilla on muita enemmän myönteisiä mielikuvia tekoälyn vaikutuksista eri asioihin. Perussuomalaisten ja keskusten kannattajien arviot kielteisistä vaikutuksista ovat keskimäärää yleisempiä.

Tutkimuksen toteutus. Tutkimuksessa selvitettiin näkemyksiä tekoälyn vaikutuksista eri asioihin seuraavan kymmenen vuoden aikana. Suhtautumista selvitettiin seuraavalla kysymyksenasettelulla. *”Tekoälyn ja robottien mahdollisuuksista ja uhkista puhutaan nykyään melko paljon. Miten uskot tekoälyn tulevan vaikuttamaan eri asioihin seuraavan kymmenen vuoden aikana?”*

KAKS - Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar Public. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 3.–7.6.2023. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.010. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

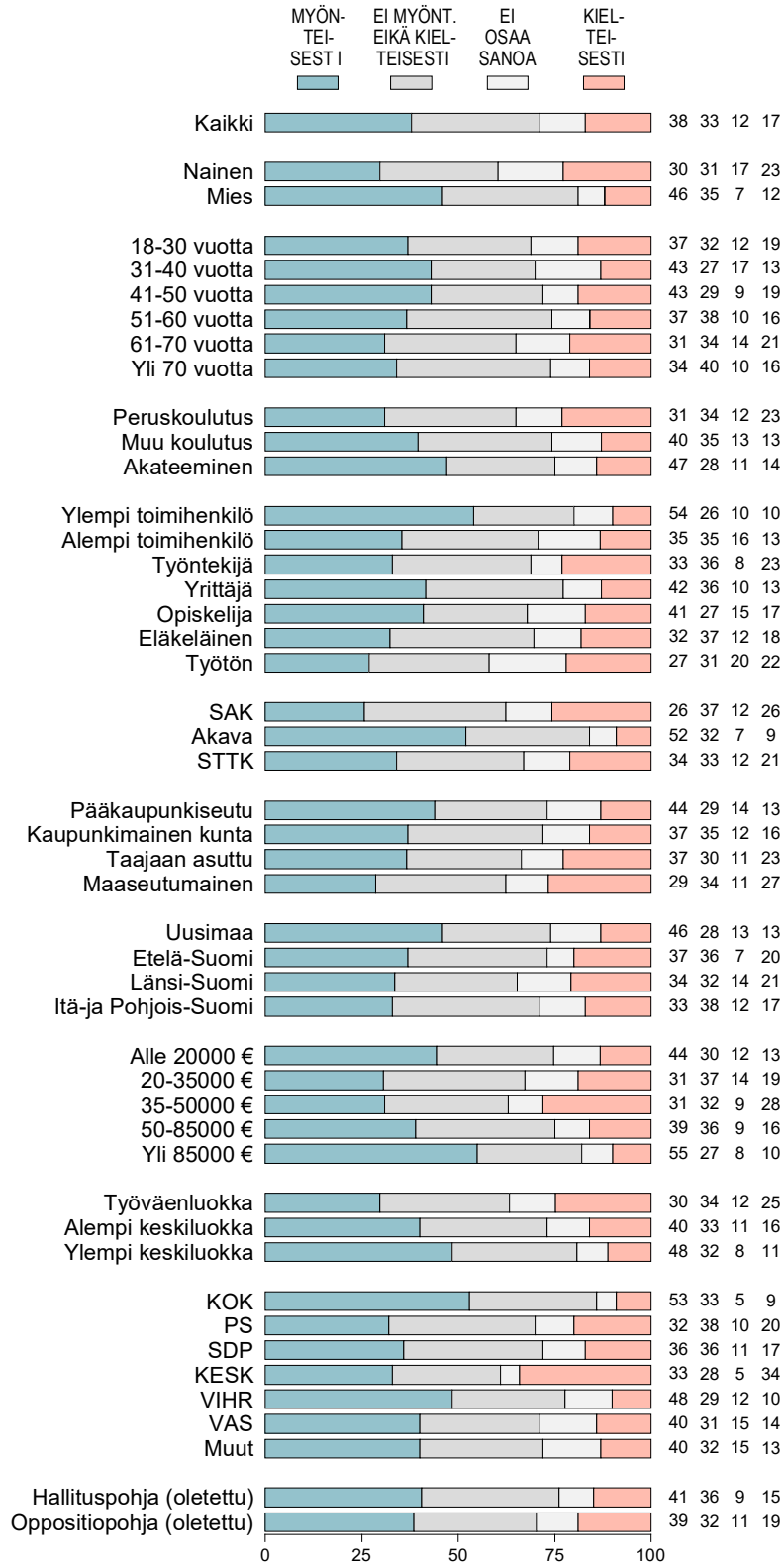
Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087.

Kuvio 4. MITEN USKOO TEKÖÄLYN TULEVAN VAIKUTTAMAAN ERI ASIOIHIN SEURAAVAN KYMMENEN VUODEN AIKANA (%).

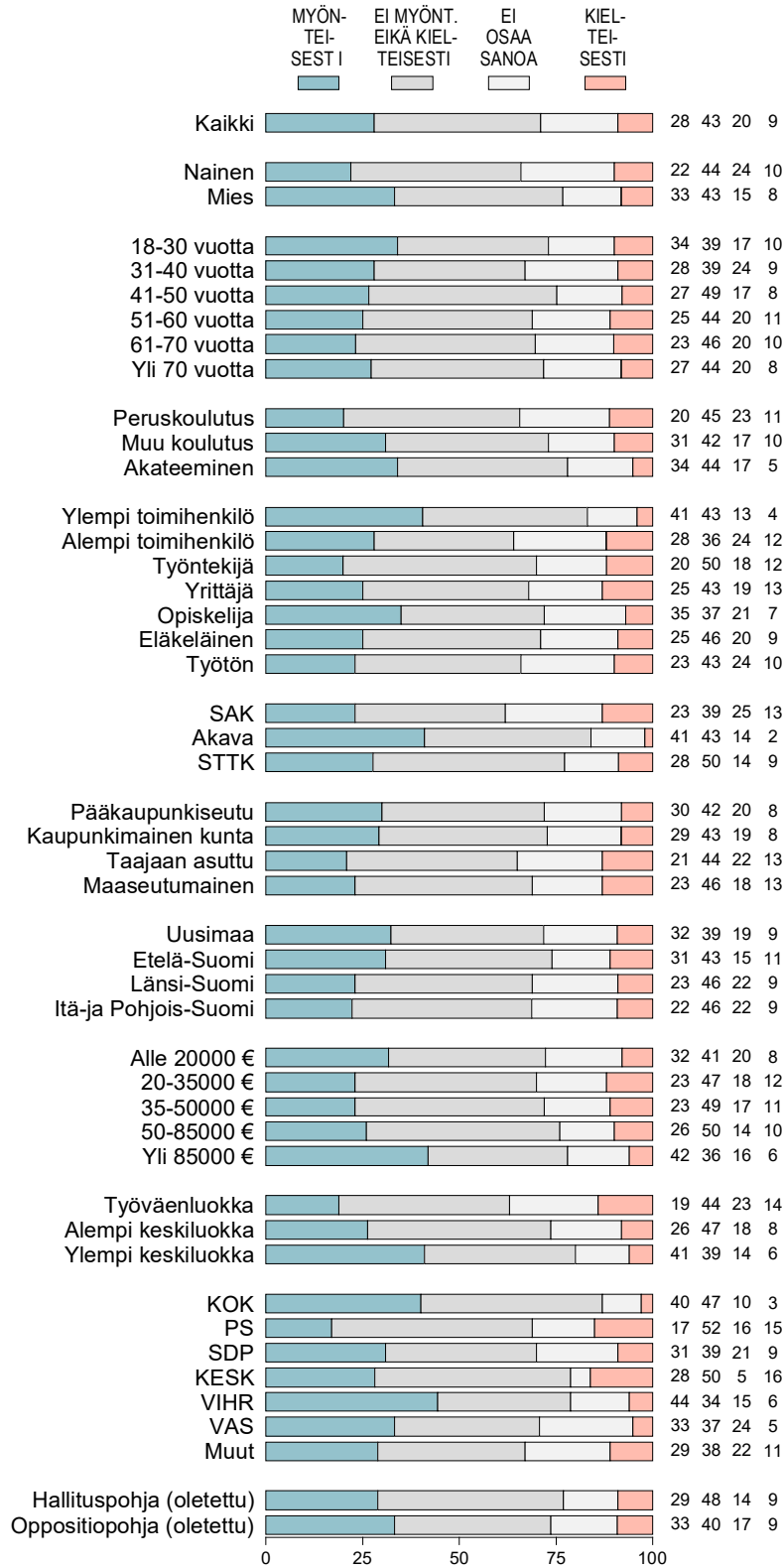
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 4-1. MITEN USKOO TEKÖÄLYN TULEVAN VAIKUTTAMAAN: LIIKENTEEN JA LIIKKUMISEN TURVALLISUUS (%).

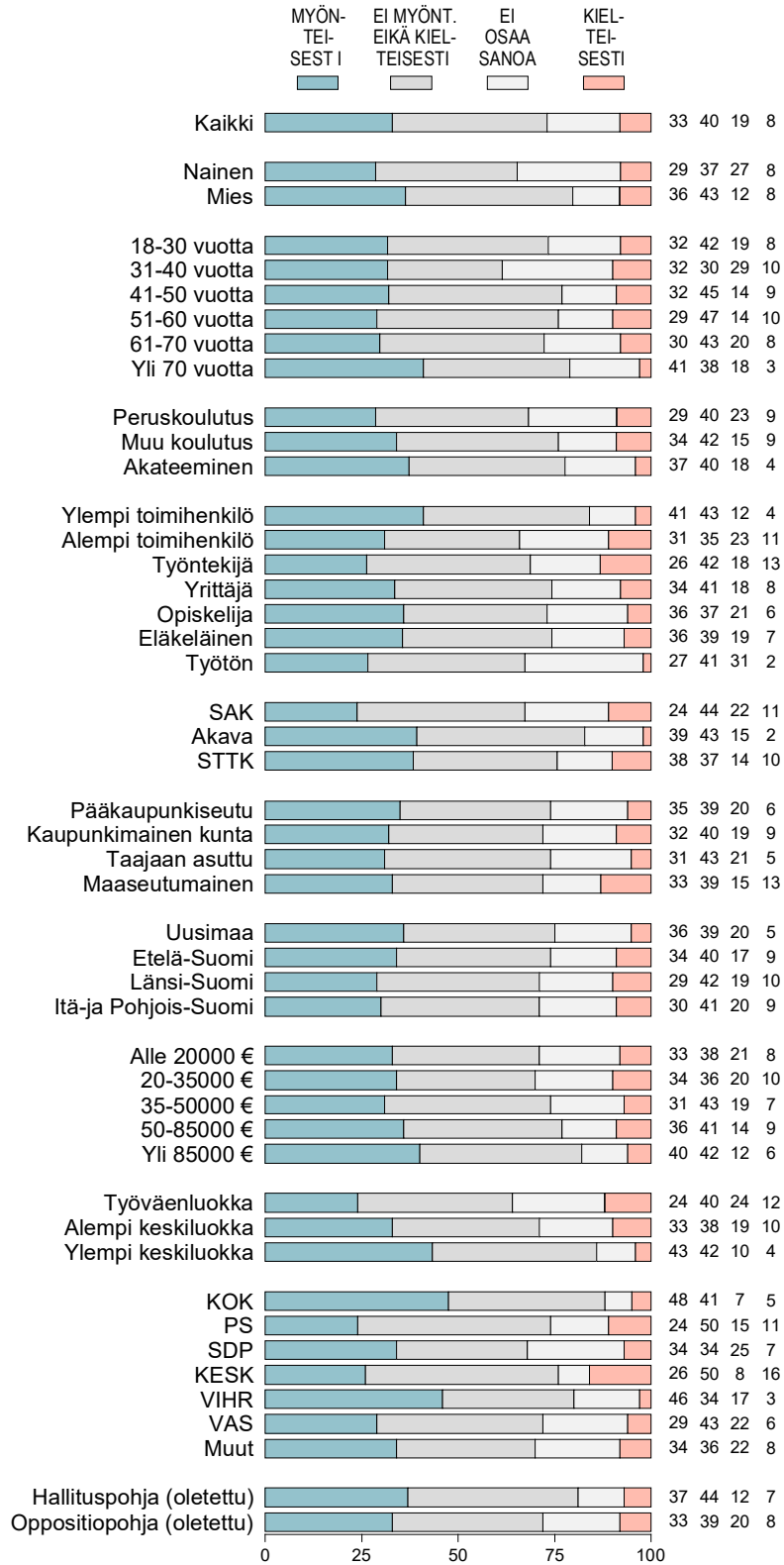
Kunnallisalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 4-2. MITEN USKOO TEKÖÄLYN TULEVAN VAIKUTTAMAAN: ILMASTONMUUTOS (%).

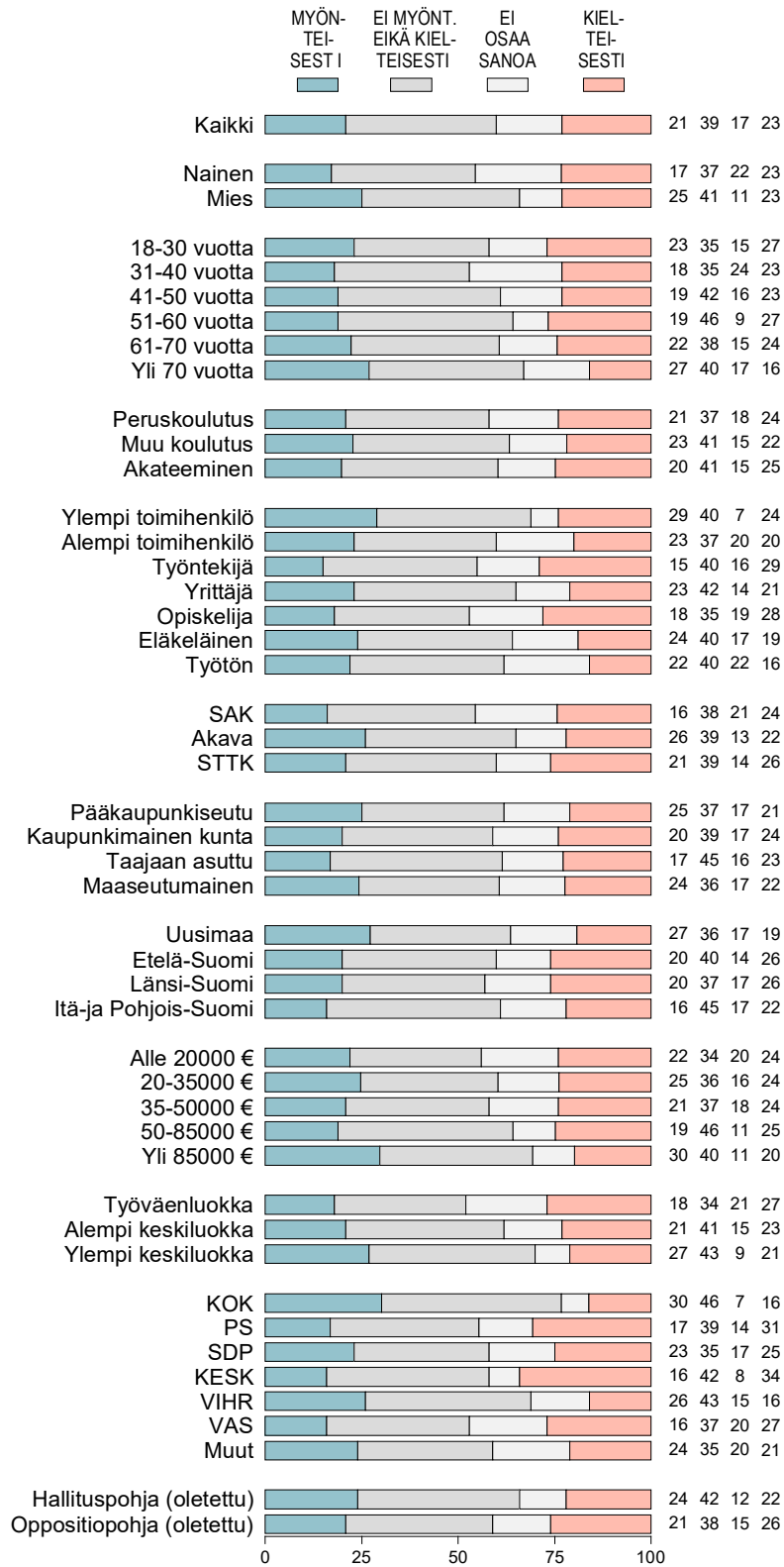
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 4-3. MITEN USKOO TEKÖÄLYN TULEVAN VAIKUTTAMAAN: KOHTUUHINTAISEN ENERGIAN SAATAVUUS (%).

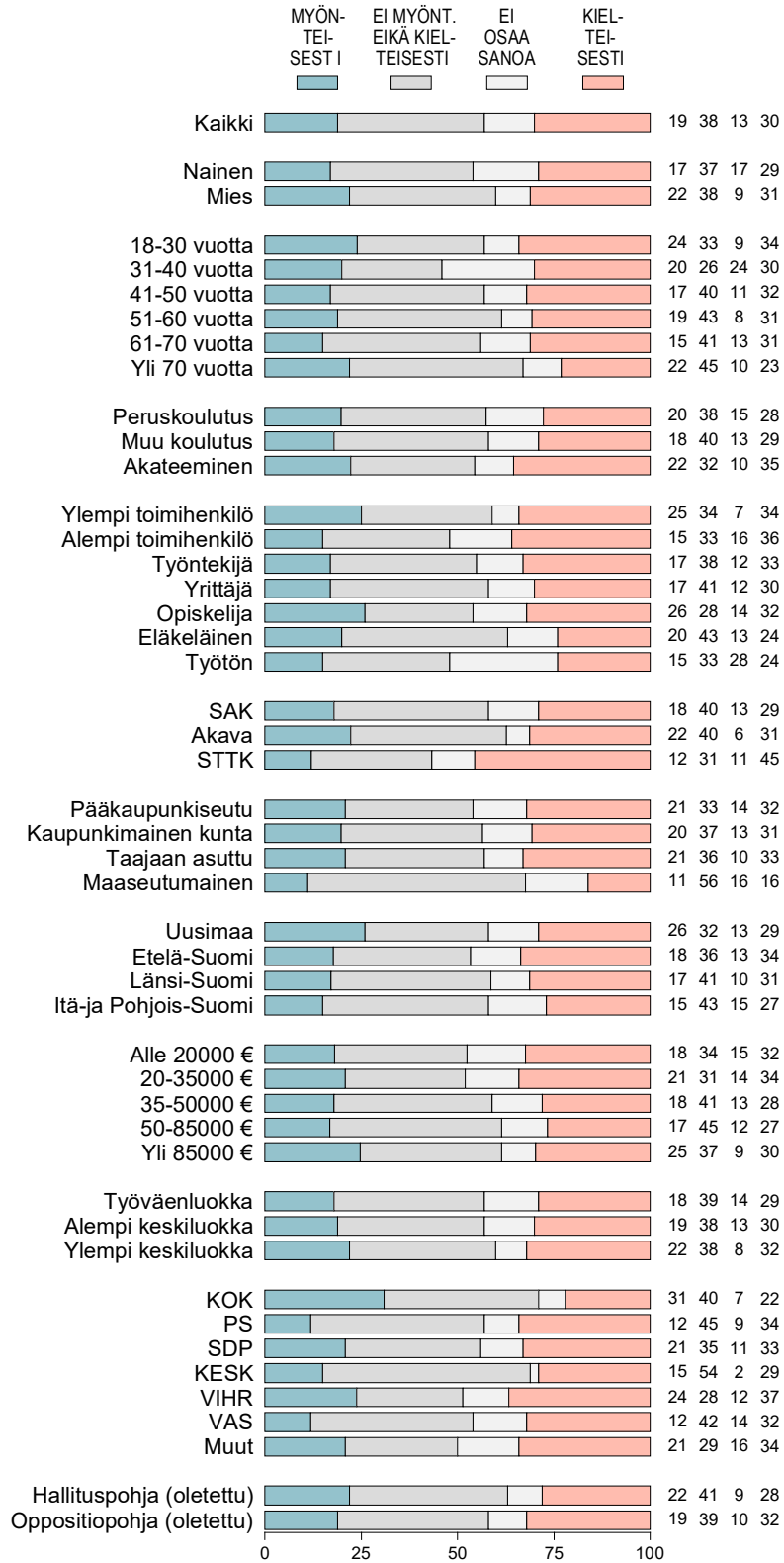
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

**Kuvio 4-4. MITEN USKOO TEKÖÄLYN TULEVAN VAIKUTTAMAAN: KOU-
LUTUKSEN LAATU (%).**

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

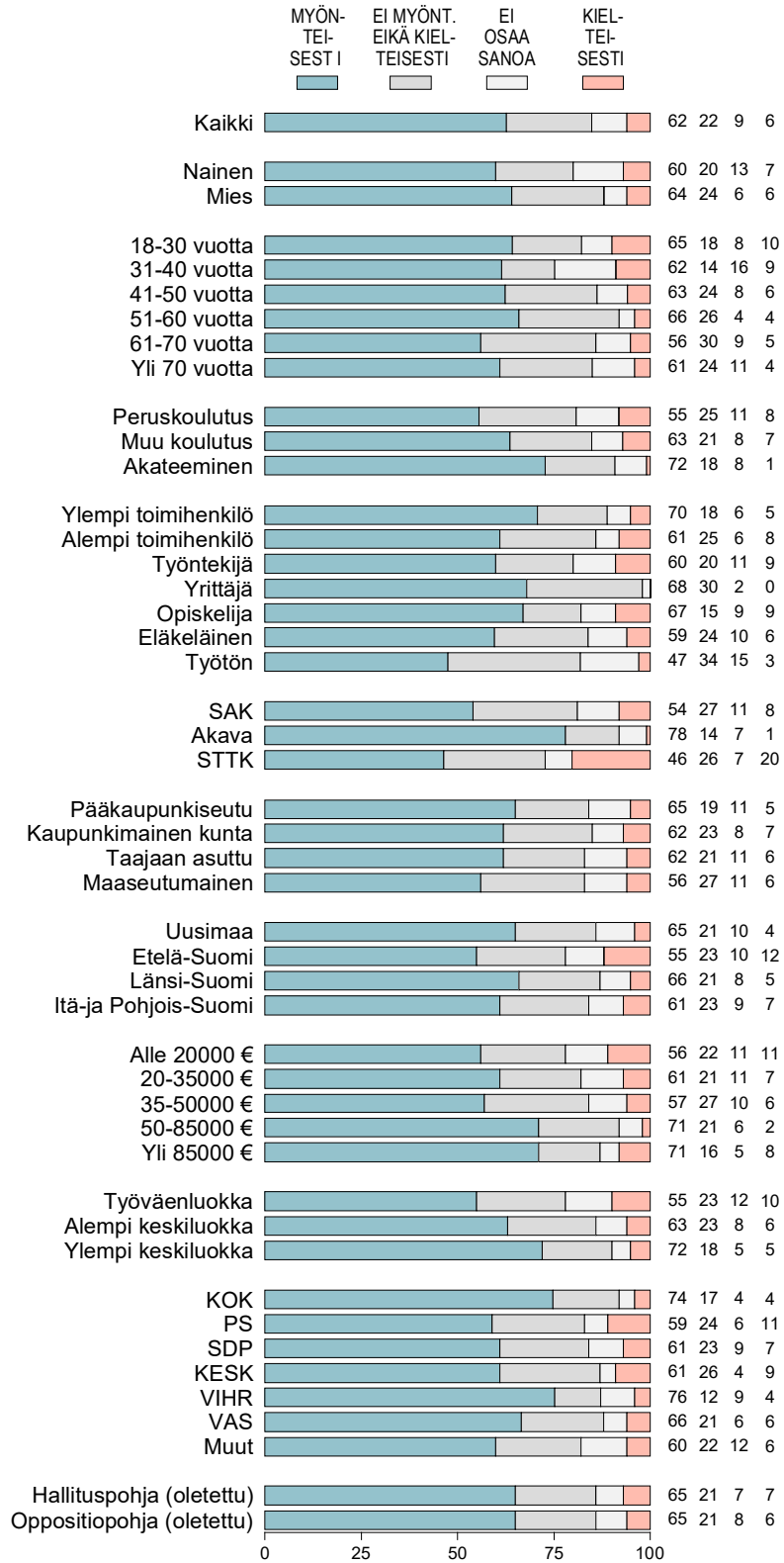
Kuvio 4-5. MITEN USKOO TEKÖÄLYN TULEVAN VAIKUTTAMAAN: PAIKKANSAPITÄVÄN, VIRHEETTÖMÄN TIEDON SAAMINEN (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

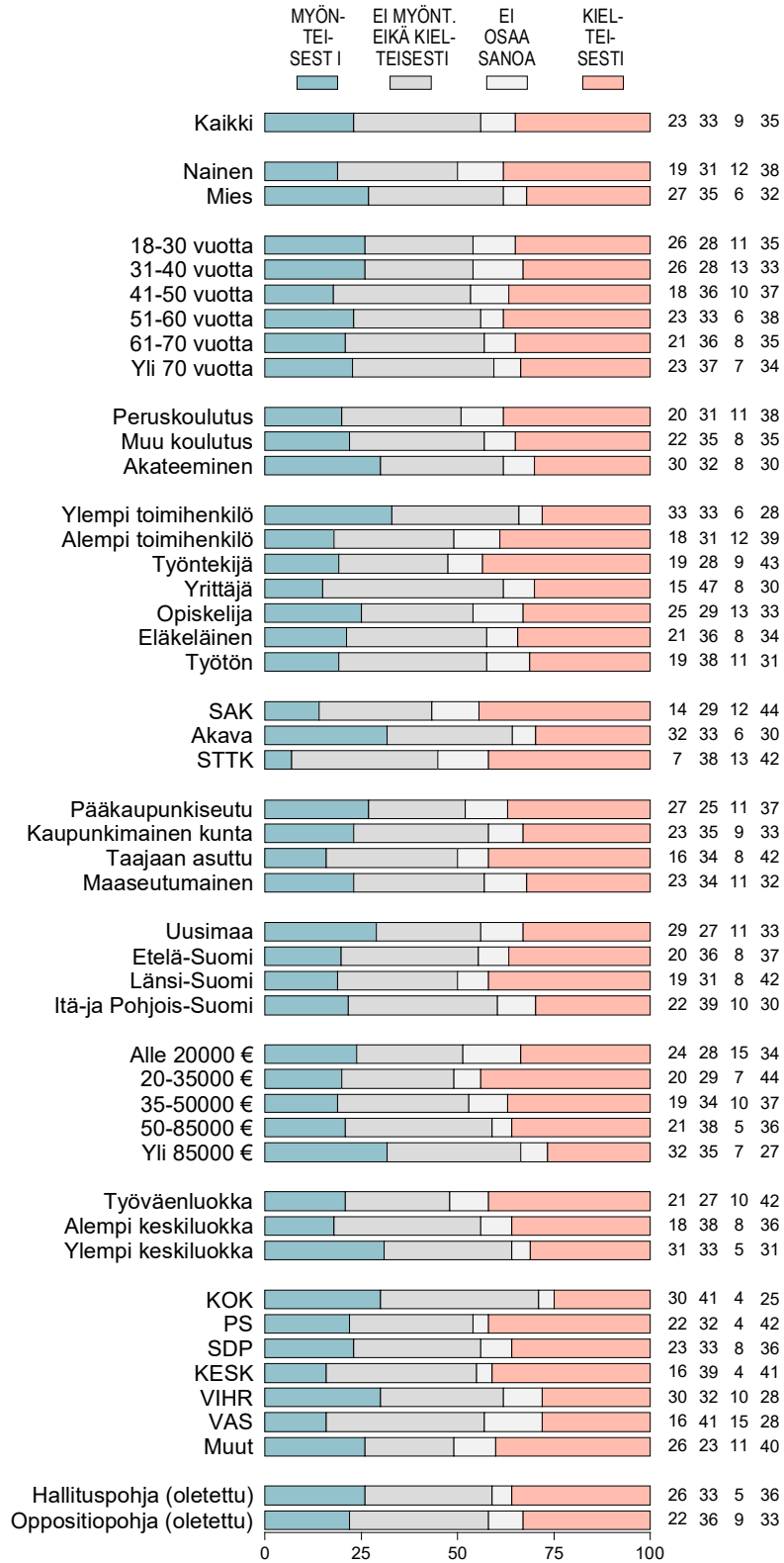

Kuvio 4-6. MITEN USKOO TEKÖÄLYN TULEVAN VAIKUTTAMAAN: TEOLISEN TUOTANNON TEHOKKUUS (%).

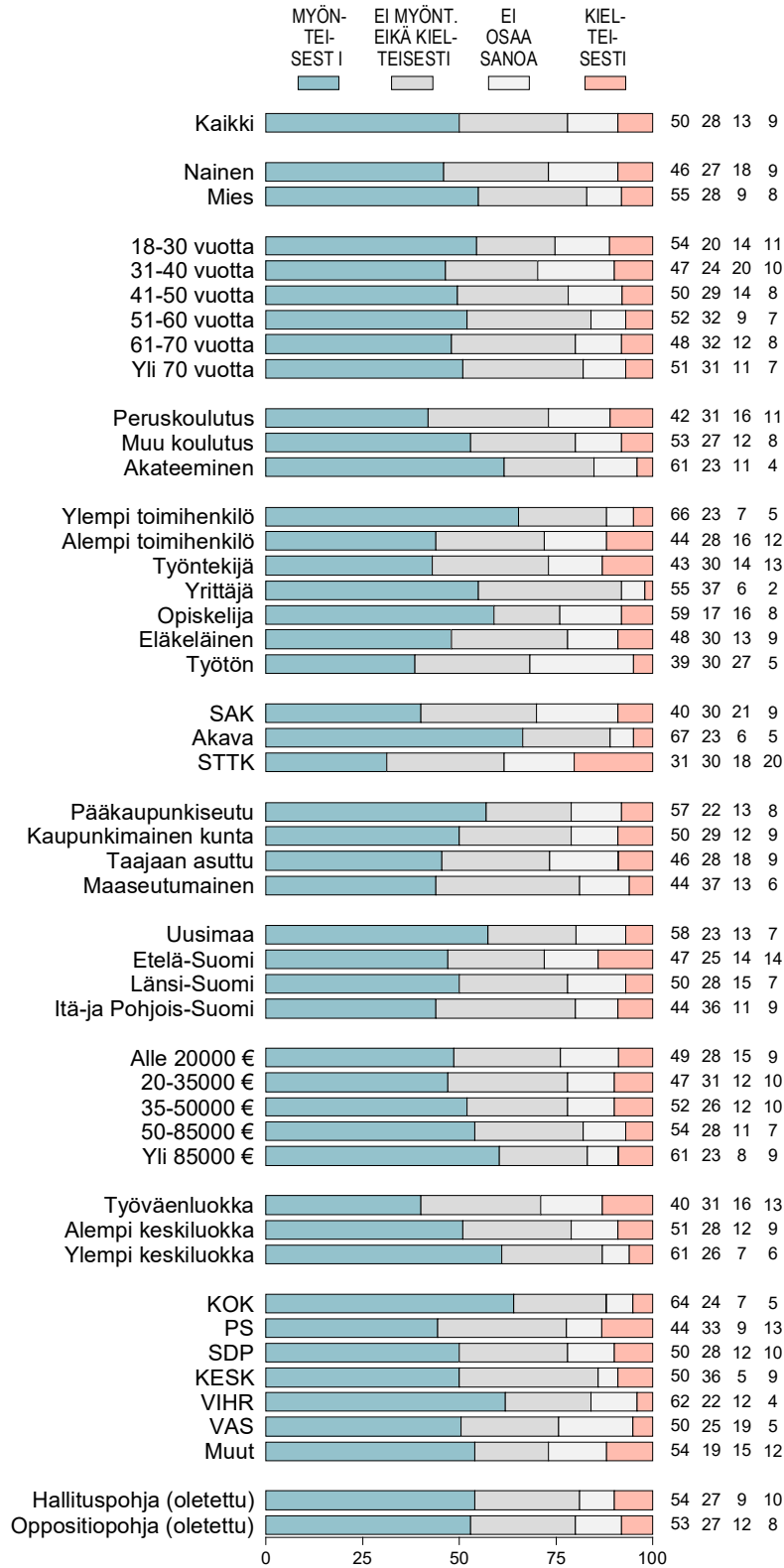
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 4-7. MITEN USKOO TEKÖÄLYN TULEVAN VAIKUTTAMAAN: ASIAKASPALVELU (%).

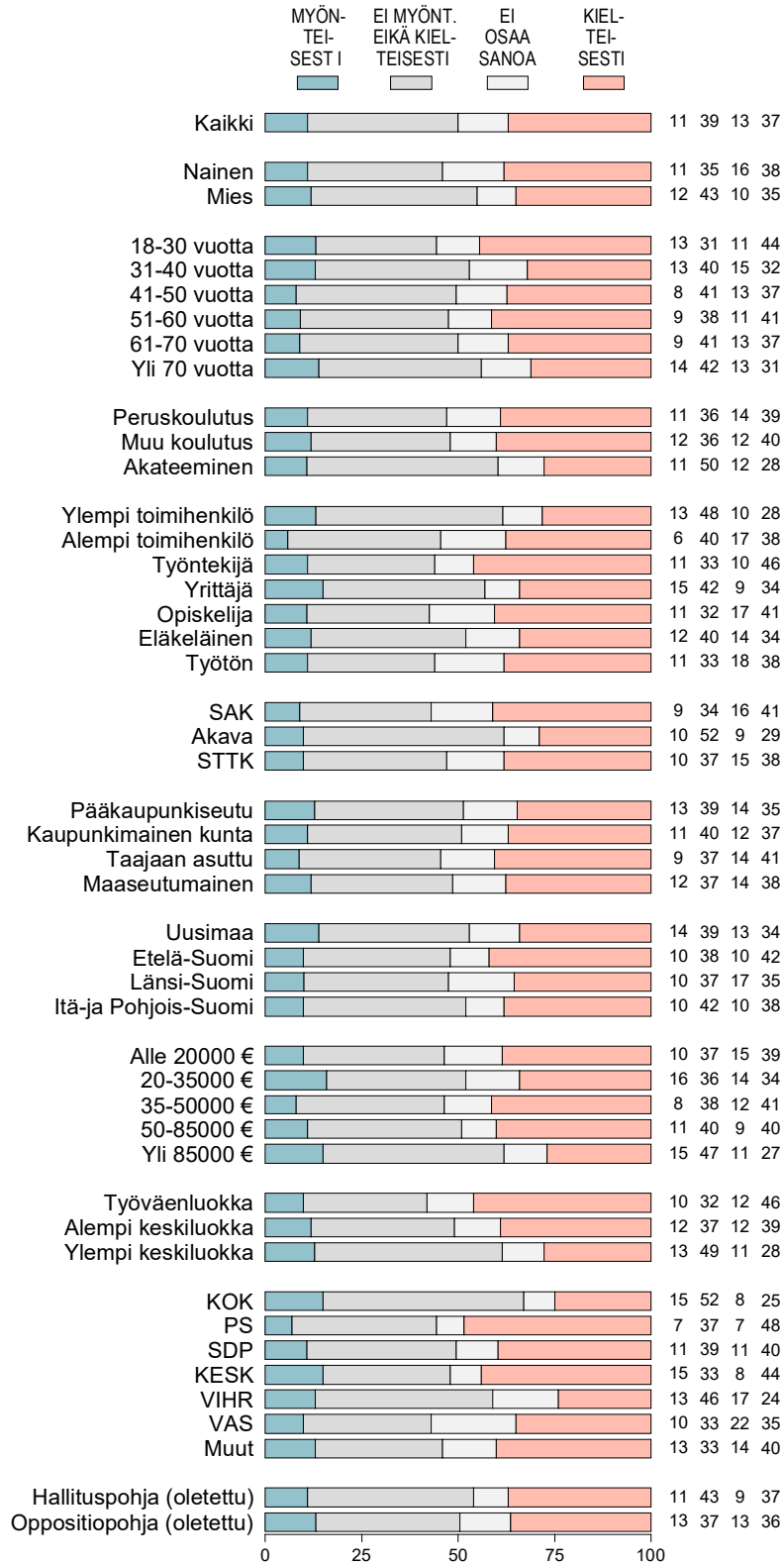
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 4-8. MITEN USKOO TEKÖÄLYN TULEVAN VAIKUTTAMAAN: TYÖN TUOTTAVUUS (%).

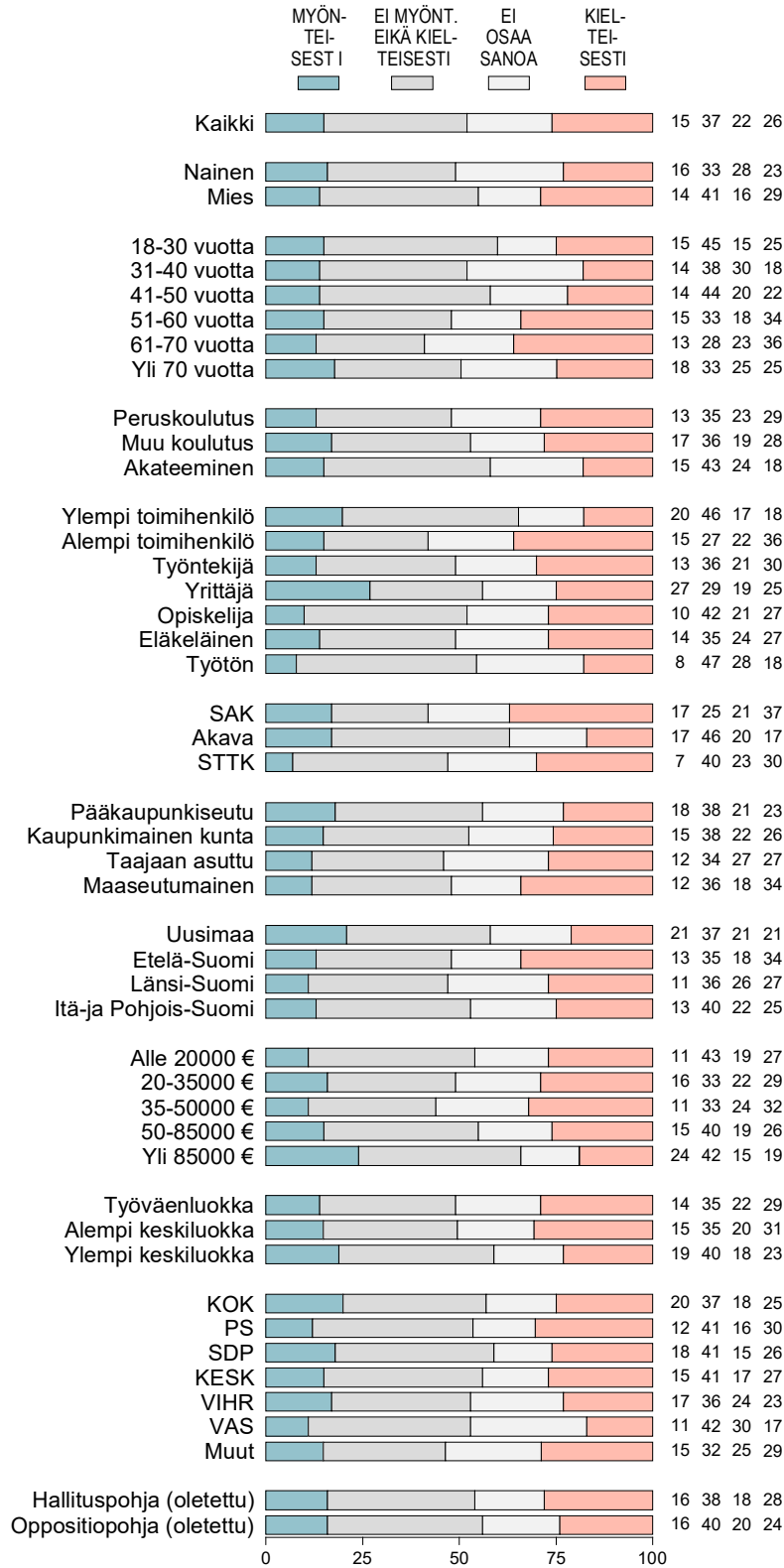
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 4-9. MITEN USKOO TEKÖÄLYN TULEVAN VAIKUTTAMAAN: TYÖ-PAIKKOJEN MÄÄRÄ (%).

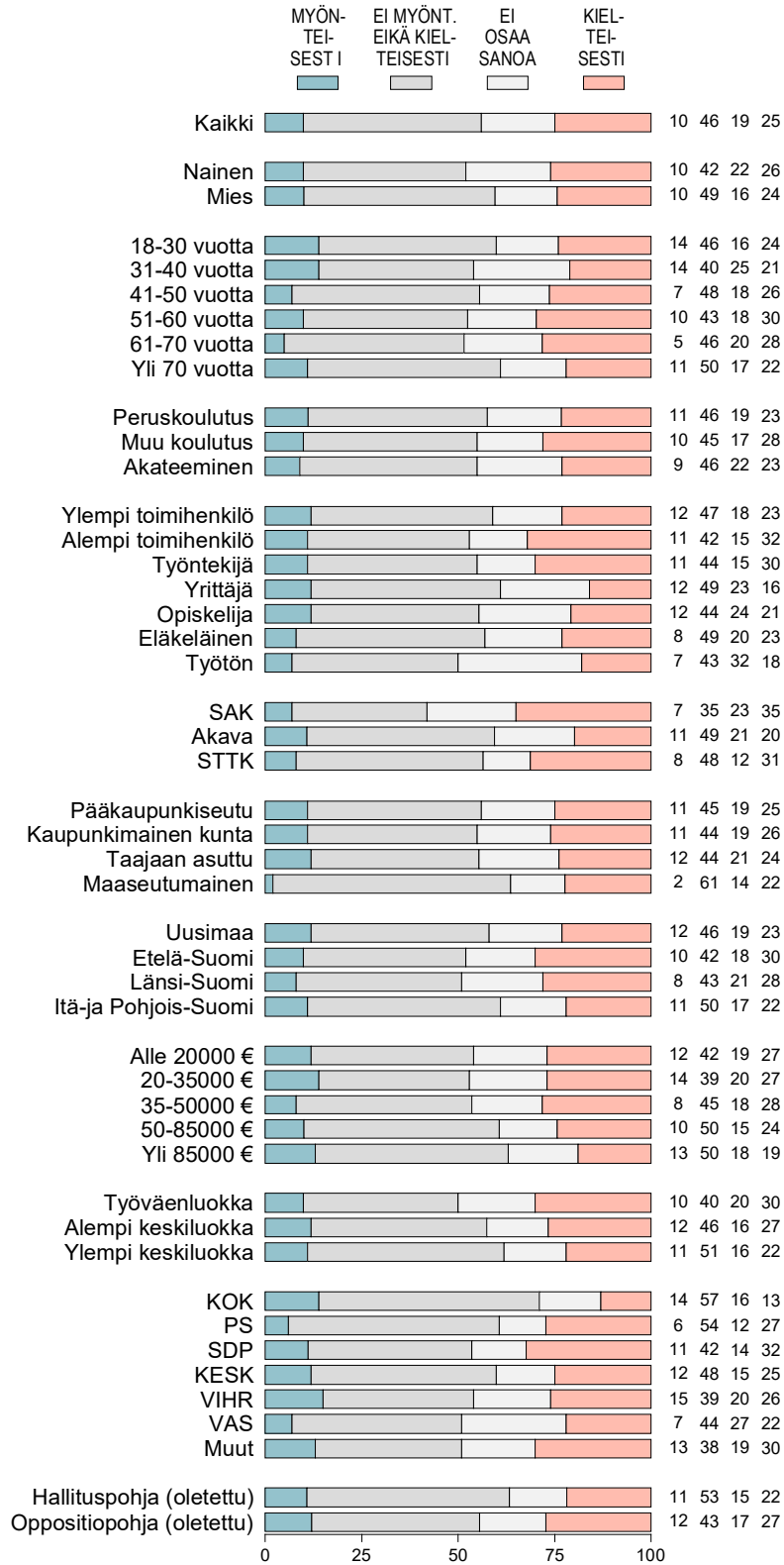
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 4-10. MITEN USKOO TEKÖÄLYN TULEVAN VAIKUTTAMAAN: RIKOLLISUUS (%).

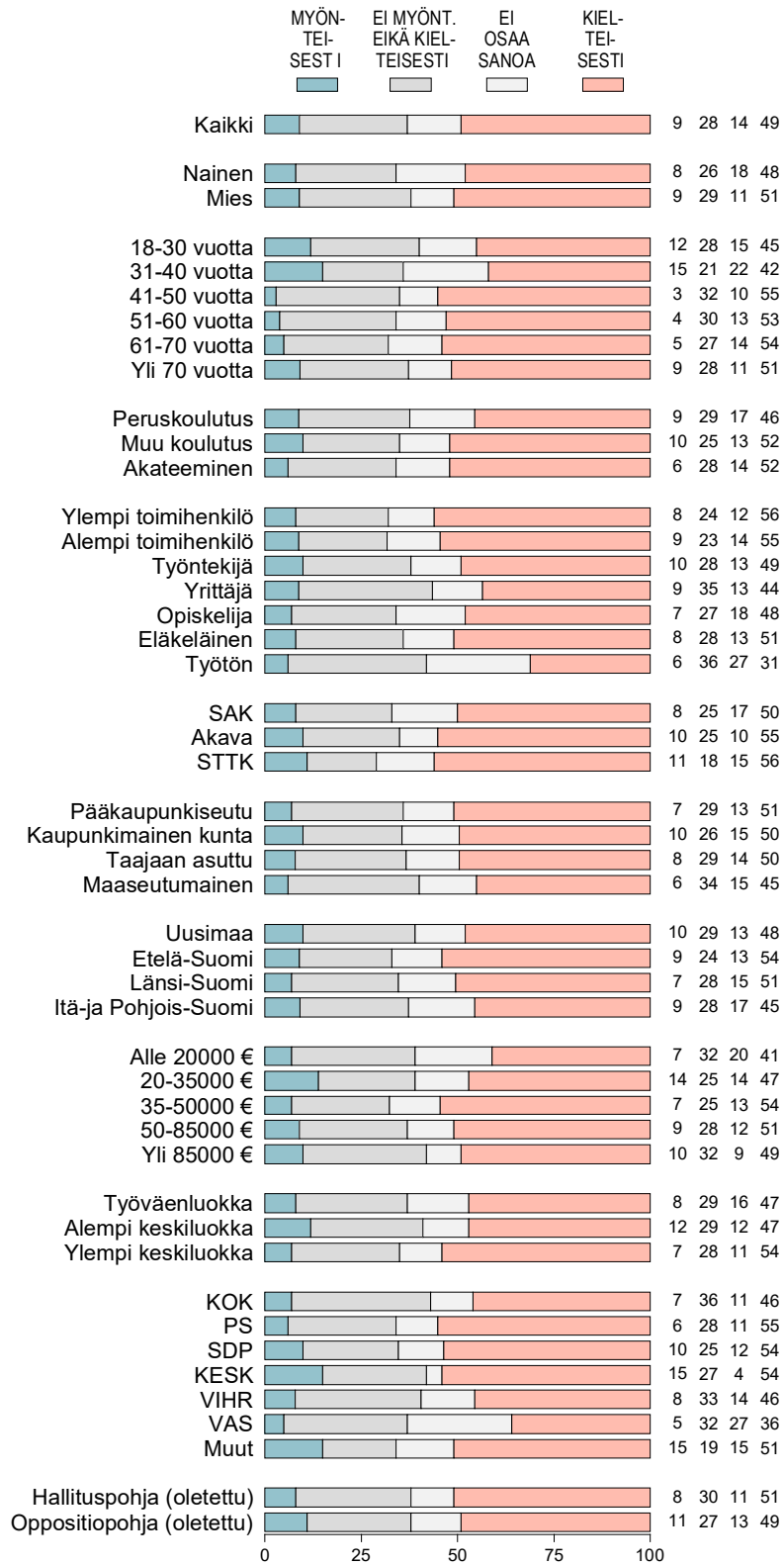
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 4-11. MITEN USKOO TEKÖÄLYN TULEVAN VAIKUTTAMAAN: SO-SIAALINEN TASA-ARVOISUUS (%).

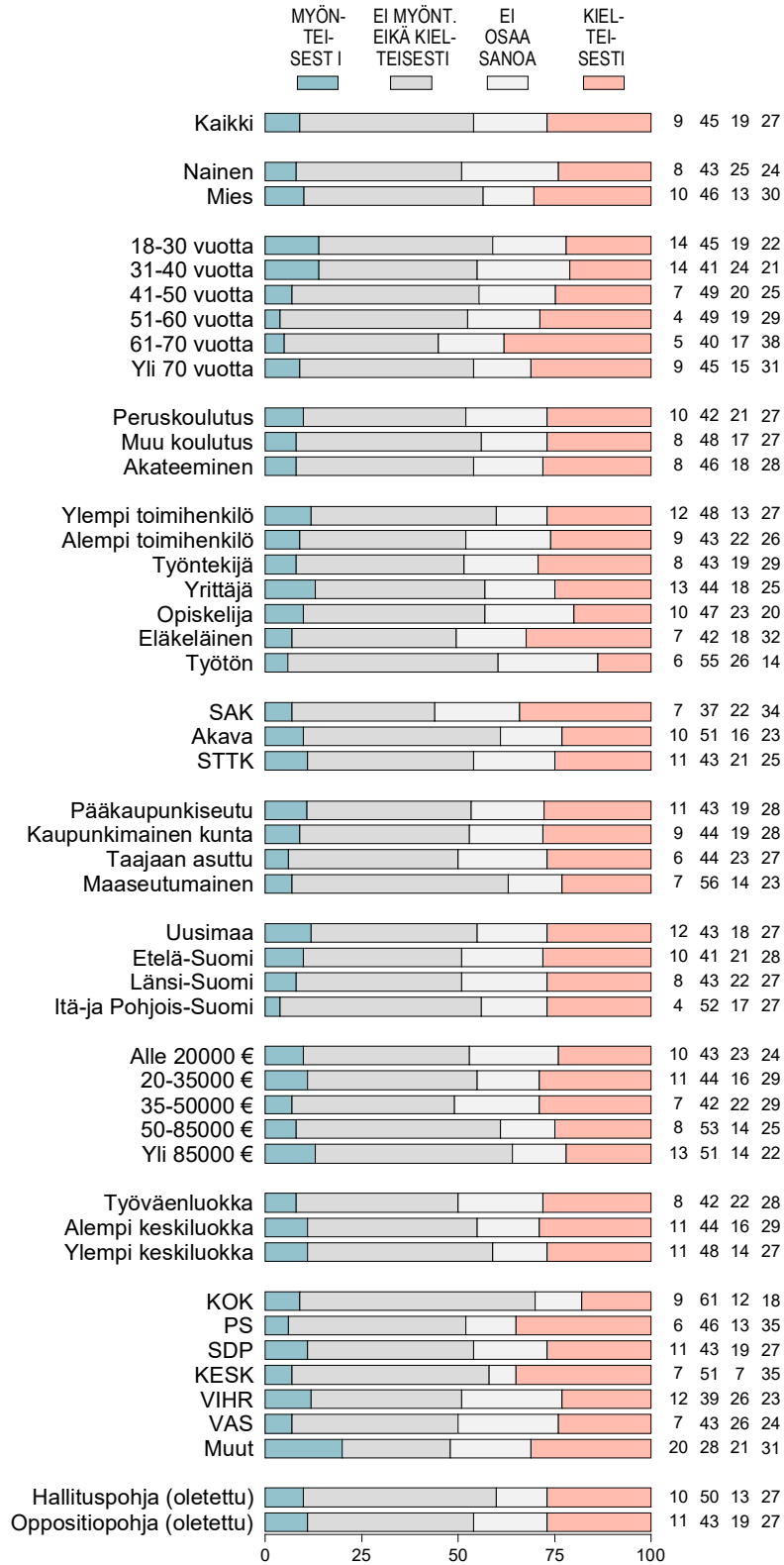
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

**Kuvio 4-12. MITEN USKOO TEKÖÄLYN TULEVAN VAIKUTTAMAAN: YKSI-
TYISYYDEN SUOJA (%).**

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

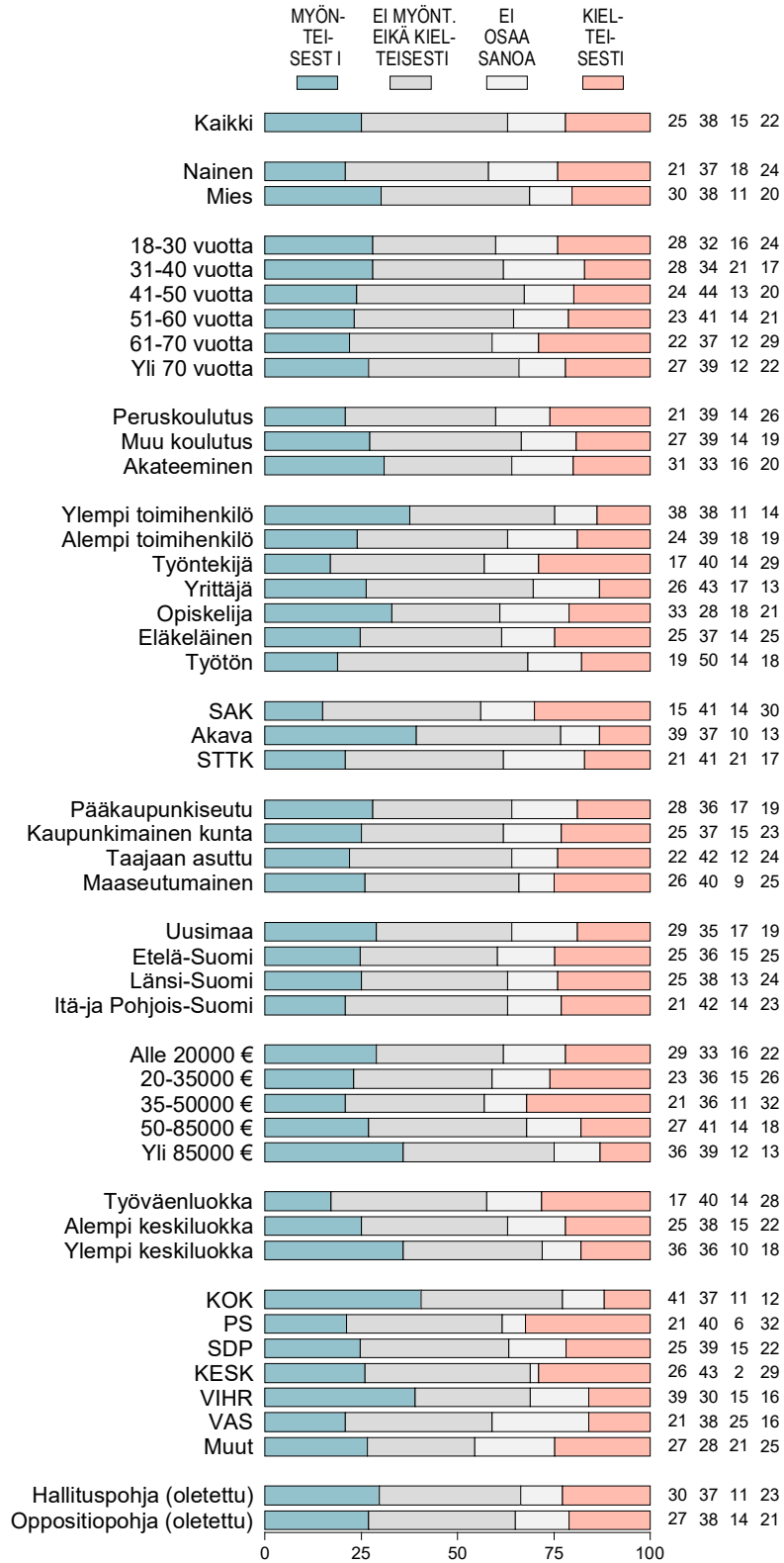
Kuvio 4-13. MITEN USKOO TEKÖÄLYN TULEVAN VAIKUTTAMAAN: DEMOKRATIA (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

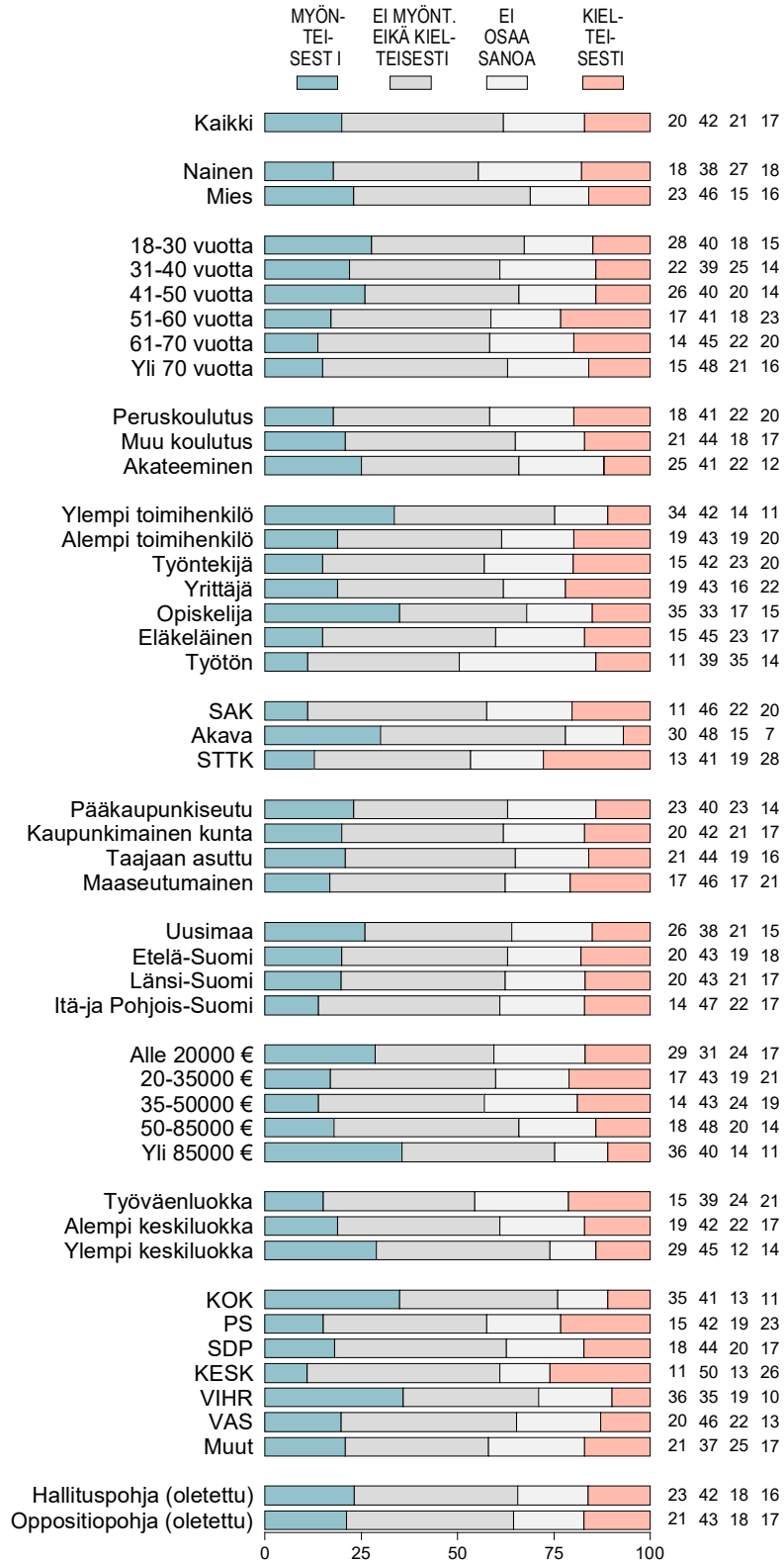

Kuvio 4-14. MITEN USKOO TEKÖÄLYN TULEVAN VAIKUTTAMAAN: VAIKUTUKSET YLEENSÄ YHTEISKUNTAAN (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 4-15. MITEN USKOO TEKÖÄLYN TULEVAN VAIKUTTAMAAN: VAIKUTUKSET OMAAN ELÄMÄÄSI (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023